

регулюється питання відповідальності за порушення земельного законодавства. На нашу думку, усі нормативні документи, що регулюють земельні відносини в Україні можна класифікувати за групами: загальні положення земельного права, оформлення прав на землю, гарантії прав на землю, інвентаризація земель, встановлення меж, грошова оцінка земель, земельний кадастр, охорона земель, моніторинг земель, ліцензування землевпорядної діяльності, бухгалтерський облік земельних ділянок та оподаткування земель.

Організаційні та методичні аспекти бухгалтерського обліку земель сільськогосподарського призначення регламентуються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку земля, що є власністю підприємства включається у склад основних засобів, облік яких регулюється П(С)БО 7 «Основні засоби». Якщо в результаті використання земельних ділянок підприємство отримує орендні платежі або відбувається збільшення власного капіталу, тоді це відображається в бухгалтерському обліку згідно П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість». Право власності на використання орендованих земель слід вважати нематеріальним активом, облік яких ведеться відповідно до вимог П(С)БО 8 «Нематеріальні активи». Слід звернути увагу, що ні у П(С)БО 7, ні у П(С)БО 32 жодного разу не згадується термін «землі сільськогосподарського призначення». Необхідність окремого стандарту бухгалтерського обліку є досить помітною в сфері аграрного землекористування. Сьогодні лише 5% земельного капіталу аграрних підприємств відображено в балансі у складі основних засобів, решта не мають явного вираження в обліковій системі [2].

Підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що на законодавчому рівні необхідно прийняти єдиний стандарт, котрий би регулював облік земель сільськогосподарського призначення на сьогоднішній день в Україні.

Список літератури:

1. Конституція України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Остапчук С. М. Бухгалтерський облік використання земель сільськогосподарського призначення: сучасний стан та потенційні можливості його удосконалення / С. М. Остапчук // Облік і фінанси. – 2014 - №2(64). – С. 56-65.

Олександра ПАТРЯК

Тернопільський національний економічний університет

ЗАВДАННЯ ОБЛІКУ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ У ПРОЦЕСІ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Дослідження обліку корпоративних прав у процесі приведення законодавства України відповідно до європейських стандартів є цікавим не лише з позиції теорії, але й практики, оскільки зумовлює низку як правових, так і фінансових наслідків. Не викликає сумнівів той факт, що необхідно вивчати зарубіжний досвід регулювання обліку корпоративних прав і сприймати найкраще з напрацьованого іншими країнами в цій сфері.

Відставання України у світовій конкуренції корпоративних законодавств погіршує інвестиційний клімат і сприяє витоку національного капіталу за кордон [1; с. 59].

Україна взяла на себе зобов'язання поступово імплементувати європейське законодавство у свою правову систему. Зокрема Угодою про асоціацію між Україною та ЄС визначено пріоритетні сфери адаптації законодавства, до яких віднесено й корпоративне законодавство.

Складовою економічної частини Угоди є розділ V «Економічне та галузеве співробітництво», Глава 13 якої висвітлює домовленості щодо співробітництва у сфері законодавства про заснування та діяльність компаній, корпоративне управління,

бухгалтерський облік та аудит. Разом з тим саме ця складова УА, не применшуючи значення інших частин, може принести найбільш відчутні результати для України.

Незважаючи на існування проблем, в Україні вже зроблено перші практичні кроки на шляху гармонізації окремих галузей внутрішнього законодавства з правом Євросоюзу.

Інструментом, за допомогою якого здійснювалась гармонізація корпоративних прав держав – членів Співтовариства, стали директиви. Директиви у галузі бухгалтерського обліку корпоративних прав (четверта Директива ЄС у галузі корпоративного права (1978 р.), сьома Директива Ради ЄС (1983 р.), директива Європейського парламенту та Ради ЄС (2006 р.) про обов'язковий аудит річних рахунків та консолідованих рахунків.) викликатимуть значне покращення якості фінансової інформації, тому що спрямовані на гармонізацію (зближення) правил складання, перевірки й розкриття фінансової звітності компаній і, як зазначає А.В. Асосков, "складають так званий "Європейський бухгалтерський кодекс". [2, с. 243].

Відповідно до розділу «Законодавство про заснування та діяльність компаній, корпоративне управління, бухгалтерський облік та аудит» секторальної частини Угоди з метою створення повноцінно функціонуючої ринкової економіки та для стимулювання торгівлі, сторони співпрацюватимуть з вирішенням таких завдань:

1. Захист прав учасників, кредиторів та інших зацікавлених сторін у відповідності з вимогами ЄС у цій сфері. Україна має працювати над створенням відкритих, конкурентних та прозорих правил і процедур приватизації та їх імплементацією відповідно до найкращих практик ЄС. [3; с.17].

2. Впровадження на національному рівні відповідних міжнародних стандартів та поступового наближення до правил ЄС у сфері бухгалтерського обліку та аудиту. Таким чином, забезпечено запровадження в Україні міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ 28 «Інвестиції в асоційовані компанії», МСФЗ 31 «Участь у спільних підприємствах» МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність»). Вітчизняні підприємства, насамперед публічні акціонерні товариствами, банки, страховики, а також підприємства, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів, складають фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність безпосередньо за міжнародними стандартами фінансової звітності, тобто за правилами, зрозумілими іноземним інвесторам та партнерам. [4].

3. Подальший розвиток політики корпоративного управління у відповідності до міжнародних стандартів, а також поступове наближення до правил та рекомендацій ЄС у цій сфері. Адже, принципи корпоративного управління та їх імплементація (2014-2017 роки) до законодавства України становитиме великий крок вперед, забезпечить захист міноритарних акціонерів, які в Україні не користуються особливою увагою, сприятиме відкритості ринку та підвищенню конкурентоздатності вітчизняних підприємств [5].

Окрім цього, буде покращено обмін інформацією між національним реєстром України та бізнес реєстрами держав-членів ЄС.[6; с. 111]

Таким чином, співпраця з ЄС із питань бухгалтерського обліку та аудиту, корпоративного управління, дозволить використати досвід ЄС із побудови корпоративного законодавства, дозволить привести регулювання діяльності корпорацій в Україні до вимог міжнародних стандартів, що має збільшити рівень довіри інвесторів та кредиторів до показників фінансової звітності українських компаній, запобігатиме витоку капіталу за кордон, сприятиме виходу бізнесу, підприємницької діяльності з тіньової сфери, також налагодити ефективний обмін інформацією між відповідними державними органами України та ЄС.

Список літератури:

1. Кібенко О.Р. Перспективи адаптації корпоративного законодавства України до законодавства ЄС // Корпоративне право в Україні: становлення та розвиток. Зб. наук. пр. (За матер. міжрегіонал. наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 26-27 вер. 2003 р.). –К.: НДІ приват. права і підпр-ва АПрН України, 2004. –С. 58 – 61.

2. Асосков А.В. Правовые формы участия юридических лиц в международном коммерческом обороте. – М.: Статут, 2003. – 349 с.
3. Юридична природа порядку денного асоціації між Україною та Європейським Союзом/ В. Муравйов // Віче . - 2012. - № 8. - С. 16-21.
4. Інформація «Про імплементацію Порядку денного асоціації Україна – ЄС у 2014 році» :[Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>
5. Додатки до розділу IV: торгівля та питання, пов'язані з торгівлею / Угоди про асоціацію між Україною та європейським союзом : [Електронний ресурс]// Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/docs/Agreement/Annex_XXVI_to_XLIII_to_Agreement.pdf
6. Економічна складова угод і асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління/Під ред. І. Бураковського та В. Мовчан./К.: Інститут економічних досліджень і політичних консультацій, 2014. – 139с.

Богдан РИКУЛЬСЬКИЙ

Тернопільський національний економічний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Як відомо, у державному секторі економіки концептуальною основою бухгалтерського обліку є Закон України « Про бухгалтерський облік та фінансову звітність ». І в більшості випадків від закріпленої норми немає можливості відійти ні на крок у бік і, як наслідок, часто доводиться чітко слідувати вказівкам із нормативів. Тому бухгалтерів-бюджетників і хвилює, які ж особливості можна прописати в цьому документі, зважаючи на контрольованість бюджетної сфери. Відповідно до ч. 6 ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», саме керівник зобов'язаний:

- надати необхідні умови для правильного ведення бухгалтерського обліку;
- забезпечити неухильне виконання всіма підрозділами, причетними до бухгалтерського обліку, правомірних вимог бухгалтера щодо дотримання порядку оформлення та подання до обліку документів. [1]

Для того щоб належним чином це організувати й реалізувати ці завдання, потрібно скласти наказ про облікову політику.

Головний бухгалтер мусить подати керівникові пропозиції щодо визначення облікової політики (чи зміни до обраної раніше), ураховуючи галузеві особливості діяльності бюджетної установи, технології оброблення облікових даних, у т.ч. системи та форм внутрішньогосподарського обліку та правил документообігу, додаткової системи рахунків і реєстрів аналітичного обліку, звітності та контролю за господарськими операціями.

З 1 січня 2015 року, оскільки із цієї дати має змінитися і система бухгалтерського обліку, і план рахунків через запровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, усім бюджетним установам доведеться розробляти заново такий наказ. У п. 4 П(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності» облікову політику визначають як «сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються суб'єктом державного сектору для складання і подання фінансової звітності».

Отже, основна мета облікової політики майбутнього — сформувати такі методи обліку та принципи, які б забезпечили складання прозорої, достовірної фінансової звітності, що відповідає вимогам П(С)БОДС. Вона звучить в унісон із сьогоденною метою. Тому варто взяти на озброєння такі положення, як:

- установлення методів оцінки та обліку;
- визначення процедури, яку застосовуватимуть, якщо нормативами передбачено більше ніж один варіант [4]